

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/24-03/27
URBROJ: 613-10-24-9
Rijeka, 12. studenoga 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Akcija mladih
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	6
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	6
	Sustav unutarnjih kontrola	7
	Planiranje	8
	Financijski izvještaji	9
III.	REVIZIJA ZA 2023.	14
	Ciljevi i područja revizije	14
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	14
	Metode i postupci revizije	15
	Nalaz za 2023.	16
	Provedba naloga i preporuka	26

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Akcije mladih (dalje u tekstu: Stranka) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Stranka vodi dnevnik i glavnu knjigu, a od pomoćnih knjiga vodi Knjigu ulaznih računa, Knjigu blagajne, Knjigu putnih naloga te Evidenciju korištenja službenog vozila (sadrži datum i vrijeme, relaciju, ime i prezime osobe koja koristi službeno vozilo, podatke o početnom i završnom stanju brojila te prijađenoj kilometraži).

Ustrojena Evidencija korištenja službenog vozila (Stranka ima u vlasništvu jedno službeno vozilo te su rashodi za gorivo ostvareni u iznosu od 1.321,83 eura) nije potpuna jer u pojedinim slučajevima nije evidentirano korištenje službenog vozila. Nadalje, tijekom 2023. u Knjizi ulaznih računa svakom ulaznom računu dodijeljen je broj, ali navedeni brojevi u pojedinim slučajevima nisu navedeni ili nisu istovjetni brojevima navedenim u opisu poslovnog događaja u glavnoj knjizi, što otežava kontrolu poslovnih događaja u glavnoj knjizi.

U poslovnim knjigama nisu evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani pojedini rashodi, imovina i obveze. Tako dio materijalnih rashoda (rashodi za zakup poslovnog prostora/račun za siječanj 2023. u iznosu od 112,50 eura te rashodi za komunalnu naknadu/račun za srpanj 2023. u iznosu od 6,48 eura) nije u poslovnim knjigama evidentiran ni u financijskim izvještajima iskazan prema računovodstvenom načelu nastanka događaja odnosno nije evidentiran na računu rashoda, a u 2023. su računi ispostavljeni i plaćeni putem žiroračuna Stranke (u poslovnim knjigama evidentirano je plaćanje i smanjenje obveze u navedenom iznosu). Zbog navedenog, ukupni rashodi i obveze su manje evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 118,98 eura. Također, u okviru rashoda za reprezentaciju, na temelju ispostavljenog računa evidentirana je nabava TV prijarnika u iznosu od 233,99 eura, umjesto na računu nefinancijske imovine kao sitni inventar, zbog čega je nefinancijska imovina manje evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima za 233,99 eura, dok su rashodi u jednakom iznosu više evidentirani i iskazani.

Nadalje, na računima imovine nisu evidentirana ni iskazana potraživanja za prihode po posebnim propisima (od jedne jedinice lokalne samouprave) u iznosu od 150,00 eura za 2023., kao ni potraživanja prema političkim strankama – koalicijskim partnerima, koja su prema završnom obračunu nakon održanih lokalnih izbora iz 2021. iznosila 2.069,81 euro te obveze u iznosu od 884,07 eura (navedena potraživanja i obveze nisu bili evidentirani ni iskazani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke ni prethodnih godina). Zbog navedenog, potraživanja su manje evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima za 2.219,81 euro, a obveze za 884,07 eura.

Pojedini rashodi i imovina nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, što je utjecalo na strukturu rashoda i imovine. Tako su troškovi za smještaj člana Stranke koji nije njezin zaposlenik (izdan je putni nalog) u iznosu od 42,34 eura evidentirani i iskazani na računu zakupnina umjesto na računu naknada ostalim osobama izvan radnog odnosa, a rashodi za pohranu podataka na internetu u iznosu od 16,25 eura na intelektualnim uslugama umjesto na računalnim uslugama. Nadalje, u okviru rashoda za reprezentaciju su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za nabavu TV prijarnika u iznosu od 233,99 eura umjesto na računu nefinancijske imovine kao sitni inventar.

Knjigovodstvene isprave (ulazni računi za reprezentaciju) u ukupnom iznosu od 2.461,04 eura na temelju kojih su u poslovnim knjigama evidentirani rashodi za reprezentaciju ne sadrže svrhu ugošćivanja ni podatke o korisnicima usluga reprezentacije.

Također, plaćeni su troškovi prijevoza trajekta na otok Rab, i to za tri osobe i vozilo u iznosu od 78,34 eura, a putni nalog je izdan na jednog člana Stranke te za dvije osobe i vozilo u iznosu od 100,06 eura, a putni nalog je također izdan samo na jednog člana Stranke. Iz priloženih računa troškova prijevoza trajektom nije vidljivo koje su osobe uz člana Stranke bile na službenom putu, dok je u putnom nalogu kao izvješće sa službenog puta naveden sastanak s političkim opcijama. Nadalje, u poslovnim knjigama u 2023. evidentirana je imovina (dva mobilna uređaja) u iznosu od 5.199,20 eura bez priloženog računa. Tijekom obavljanja revizije (srpanj 2024.) Stranka je dostavila Državnom uredu za reviziju predračun za nabavu mobilnih uređaja prema kojem je nabavljena navedena imovina u iznosu od 1.566,40 eura, a prema obrazloženju odgovorne osobe radi se o pogrešci kod knjiženja. Također su u poslovnim knjigama evidentirane obveze za zajmove u iznosu od 5.199,20 eura za navedene mobilne uređaje, za koje Stranka nema pripadajuću knjigovodstvenu dokumentaciju.

Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit, a vrijednost opreme i prijevoznog sredstva utvrđena popisom razlikuje se od podataka evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima. Knjigovodstveno stanje opreme i prijevoznog sredstva u poslovnim knjigama iznosi 11.730,49 eura, u financijskim izvještajima je iskazano u iznosu od 8.627,44 eura, dok je popisana oprema i prijevozno sredstvo u vrijednosti od 12.017,07 eura (više za 286,58 eura od stanja evidentiranog u poslovnim knjigama te za 3.389,63 eura od vrijednosti iskazane u financijskim izvještajima). Zbog navedenog, knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stvarnim stanjem. Nadalje, nisu popisana potraživanja od jedinice lokalne samouprave za redovno financiranje rada Stranke u iznosu od 150,00 eura, kao ni sitni inventar (TV prijamnik) nabavljen u siječnju 2023. u iznosu od 233,99 eura. Obveze u ukupnom iznosu od 6.903,72 eura (prema dobavljačima u iznosu od 4.112,72 eura, zaposlenima u iznosu od 1.584,65 eura te obveze za zajmove u iznosu od 1.206,35 eura) popisane su samo u ukupnom iznosu, ali ne i prema subjektima i pojedinačnim iznosima u cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. (točka 3. Nalaza)

- Pojedini podaci iskazani u Izvještaju o prihodima i rashodima te Bilanci na dan 31. prosinca 2023. nisu istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. U Izvještaju o prihodima i rashodima (u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju), rashodi za usluge su iskazani u iznosu od 7.527,87 eura, dok su u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu od 7.417,35 eura, što je 110,52 eura više od evidentiranih u poslovnim knjigama; rashodi za materijal i energiju su u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazani u iznosu od 3.888,26 eura, dok su u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu od 3.998,78 eura, što je 110,52 eura manje od evidentiranih u poslovnim knjigama; rashodi amortizacije su u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazani u iznosu od 2.397,15, dok su u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu od 2.926,93 eura, što je 529,78 eura manje od evidentiranih u poslovnim knjigama. Zbog navedenog, u Izvještaju o prihodima i rashodima su ukupni rashodi manje iskazani za 529,78 eura.

Nadalje, nefinancijska imovina je u Bilanci koncem 2023. iskazana u iznosu od 11.894,63 eura, a u poslovnim knjigama je evidentirana u iznosu od 14.997,71 euro, što je 3.103,08 eura manje od evidentiranih u poslovnim knjigama; obveze su u Bilanci koncem 2023. iskazane u iznosu od 6.903,72 eura, dok su u poslovnim knjigama evidentirane u iznosu od 10.535,92 eura, što je 3.632,20 eura manje od evidentiranih u poslovnim knjigama (razlika se odnosi na obveze za zajmove u zemlji); vlastiti izvori su u Bilanci koncem 2023. iskazani u iznosu od 25.738,21 euro, a u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu od 25.208,42 eura, što je 529,79 eura više od evidentiranih u poslovnim knjigama. (točka 4. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u veljači 2005. Sjedište Stranke je Ciottina 19, Rijeka.

Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom i Statutom.

Program Stranke donesen je na Skupštini Stranke u siječnju 2005. Prema programskim načelima, Stranka svojim djelovanjem želi svima omogućiti ravnopravnost u korištenju prilika koje im se pružaju, ostvarenje punog potencijala, život u zdravoj okolini te zaštitu od nasilja i eksploatacije.

Statut Stranke donesen je u siječnju 2005. (dvije izmjene i dopune u lipnju 2007. i rujnu 2010.), a u kolovozu 2014. donesen je i pročišćeni tekst Statuta. Statutom je uređen pravni status, naziv, sjedište i znak Stranke, uvjeti za stjecanje članstva, prava i obveze članova, unutarnje ustrojstvo, tijela upravljanja, izbori, kandidiranje i opoziv, kvorum i odlučivanje, postupak donošenja Statuta te materijalno i financijsko poslovanje. Član Stranke može biti svaki punoljetni, poslovno sposobni državljanin Republike Hrvatske, koji prihvaća Statut i Program Stranke. Prestanak članstva upisuje se u Registar članova Stranke.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu. Teritorijalne organizacijske oblike Stranke čine: regionalne organizacije na razini izbornih jedinica za Hrvatski sabor, županijske organizacije na razini županija, općinske odnosno gradske organizacije na razini općina i gradova te ogranci na razini jedinica mjesne samouprave, odnosno gradskih četvrti i kotareva. Teritorijalni organizacijski oblici Stranke nemaju svojstvo pravne osobe. Na području Republike Hrvatske djeluje jedna županijska organizacija, devet gradskih i četiri općinske organizacije te pet ogranaka.

Prema Statutu, tijela Stranke su: Skupština, Predsjedništvo, predsjednik, potpredsjednici, Nadzorni odbor, Sud časti i Stručni savjet. Sva tijela Stranke biraju se na razdoblje od četiri godine.

Skupština je najviše političko, statutarno i izborno tijelo Stranke koje: ustanovljuje opću politiku Stranke; razmatra i ocjenjuje cjelokupno djelovanje Stranke; donosi i mijenja temeljna načela Stranke, program i Statut; usvaja temeljnu rezoluciju kojom se utvrđuje politika Stranke u sljedećem mandatnom razdoblju i druge rezolucije o političkim pitanjima; donosi Poslovnik te odluke i druge akte iz svoje nadležnosti te bira i razrješava predsjednika, članove i zamjenike članova Suda časti, članove Nadzornog odbora te glavnog tajnika i ostale članove Predsjedništva. Redovna sjednica Skupštine koja je ujedno i izborna održava se svake četiri godine, dok se izvanredne sjednice održavaju prema potrebi.

Predsjedništvo je najviše upravno tijelo Stranke, a čini ga predsjednik, dva potpredsjednika, glavni tajnik te do sedam članova Stranke koje imenuje Skupština. Provodi odluke Sabora Stranke i Nadzornog odbora, koordinira rad podružnica, analizira i zauzima stajališta o aktualnim političkim pitanjima, osmišljava i organizira provođenje političkih i poslovnih aktivnosti Stranke. Organizira i provodi kontakte s javnošću, brine se za materijalna i financijska dobra potrebna Stranci te predlaže Nadzornom odboru financijski plan i zaključni račun Stranke za tekuću godinu. Sjednice Predsjedništva stranke saziva predsjednik najmanje dva puta godišnje.

Predsjednik zastupa i predstavlja Stranku, izvršava i provodi odluke Predsjedništva i Nadzornog odbora te odlučuje o tekućim poslovima vezanim za neposredno upravljanje Strankom. Nadalje, provodi politiku Stranke u skladu s programskim dokumentima Stranke, Statutom, odlukama i zaključcima Skupštine, Nadzornog odbora i Predsjedništva Stranke. Predsjednik Stranke u 2023. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2024.) je Vjekoslav Rubeša.

Potpredsjednici neposredno provode pojedina programska područja i politike Stranke konkretnim političkim djelovanjem na državnoj i lokalnoj razini.

Nadzorni odbor ima tri člana. Usvaja financijski plan i završni račun za pojedinu godinu, potvrđuje na prijedlog Predsjedništva povezivanje s drugim političkim strankama ili organizacijama i učlanjivanje u međunarodne političke ili nepolitičke organizacije, obavlja i na prijedlog Predsjedništva odobrava osnivanje povremenih radnih tijela te potvrđuje izbor tajnika i predsjednika Stranke.

Sud časti provodi stegovne postupke, a Stručni savjet Stranke ima savjetodavnu ulogu.

Stranka je donijela Etički kodeks, Proceduru zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima, Proceduru organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga, Odluku o korištenju mobilnih uređaja, Odluku o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica, kao i Odluku o utvrđivanju procedure za plaćanje predujmom dobavljačima za nabavu robe, radova i usluga.

U 2023. Stranka je imala dva zaposlenika (glavni tajnik Stranke i tajnik Stranke za područje Dalmacije).

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka u poslovanju primjenjuje Statut i Etički kodeks te unutarnje akte i provedbene propise za neprofitne organizacije. Odlukom o korištenju mobilnih uređaja (iz prosinca 2021.) utvrđeno je da Stranka ima pretplatu na dva mobilna uređaja, fiksnu liniju i mobilni internet, a mobilne uređaje koriste glavni tajnik Stranke i tajnik. Procedurom zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima (iz veljače 2022.), utvrđeno je da tajnik Stranke zaprima sve račune, provjerava i izvršava plaćanje te ih dostavlja u računovodstveni servis koji ih unosi u Knjigu ulaznih računa. Procedurom organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga (iz veljače 2022.), utvrđeno je da je tajnik Stranke odgovoran za blagajničko poslovanje (vodi blagajničke isprave i drugu dokumentaciju na temelju koje se obavljaju uplate i isplate iz blagajne, prima i isplaćuje gotov novac te vodi i zaključuje blagajnu), a nadzor nad blagajničkim poslovanjem provode predsjednik Stranke i Nadzorni odbor; izdavanje putnog naloga odobrava predsjednik Stranke. Odlukom o utvrđivanju procedure za plaćanje predujmom dobavljačima za nabavu roba, radova i usluga (iz prosinca 2023.) utvrđeno je da se predujmom može plaćati samo iznimno, uz prethodnu suglasnost osobe ovlaštene za zastupanje; plaćanje predujmom obavlja se na zahtjev dobavljača u cilju postizanja povoljnije cijene i kvalitete.

Odlukom o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica (iz prosinca 2023.) utvrđeno je da pravo na korištenje službenog vozila imaju zaposlenici i članovi Stranke, a za korištenje je potrebno voditi putne radne listove (vođena je evidencija korištenja službenog vozila); korištenje privatnog vozila u službene svrhe odobrava ovlaštena osoba Stranke ovisno o raspoloživosti službenog vozila. Nadalje, korištenje odnosno izdavanje poslovnih kreditnih kartica odobrava predsjednik Stranke, a koriste se za plaćanje kotizacija, nabavu literature, troškove putovanja, reprezentacije i drugo.

Računovodstvene poslove za Stranku obavlja fizička osoba registrirana za poslovne usluge (između ostalog, računovodstvene i knjigovodstvene poslove) na temelju ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme. Ovjeravanje knjigovodstvenih isprava i organizaciju materijalno-financijskog poslovanja obavlja tajnik Stranke. Nadzorni odbor, prema Statutu, u veljači 2024. usvojio je financijske izvještaje za 2023. (Statutom nije uređeno tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke).

Vanjska komunikacija Stranke s javnošću održavala se putem tiskovnih konferencija, društvenih mreža (Facebook) i oglašavanja u dnevnom listu, a unutarnja održavanjem sjednica tijela Stranke i internim sastancima.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan Stranke za 2023. doneseni su na sjednici Predsjedništva u prosincu 2022., a njihove izmjene u listopadu 2023. (usvojeni su na sjednicama Nadzornog odbora u veljači i listopadu 2023.).

Financijskim planom ukupni prihodi planirani su u iznosu od 44.000,00 eura, rashodi u iznosu od 30.400,00 eura te je planiran višak prihoda u iznosu od 13.600,00 eura. Planiran je i preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 19.616,00 eura te je višak prihoda koji se prenosi u sljedeće razdoblje planiran u iznosu od 33.216,00 eura.

Izmjenama Financijskog plana prihodi su planirani u iznosu od 44.000,00 eura, rashodi u iznosu od 38.800,00 eura te je planiran višak prihoda u iznosu od 5.200,00 eura. Također, planiran je i preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 19.616,00 eura te je višak prihoda koji se prenosi u sljedeće razdoblje planiran u iznosu od 24.816,00 eura. Planirani prihodi u cijelosti se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Planirani rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu od 19.600,00 eura, materijalne rashode u iznosu od 15.500,00 eura, rashode amortizacije u iznosu od 3.000,00 eura, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 400,00 eura te financijske rashode u iznosu od 300,00 eura. Materijalni rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu od 7.500,00 eura (vrijednosno značajniji su rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.800,00 eura i zakupnine u iznosu od 1.600,00 eura), materijal i energiju u iznosu od 3.850,00 eura (najznačajniji su rashodi za energiju u iznosu od 3.200,00 eura), druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 2.750,00 eura (najznačajniji su rashodi za reprezentaciju u iznosu od 2.500,00 eura) te naknade troškova zaposlenima u iznosu od 1.400,00 eura.

Financijski plan i izmjene Financijskog plana za 2023. sadrže plan prihoda i rashoda te obrazloženje skupina prihoda i rashoda prema računima iz računskog plana, ali ne sadrže podatak o tome planira li se Stranka zadužiti. Prema usmenom obrazloženju Stranke, u 2023. nije bilo planirano zaduživanje.

Godišnji program rada i njegove izmjene sastoje se od općeg dijela, redovnih aktivnosti te održavanja središnjeg ureda Stranke. Opći dio Godišnjeg programa rada i njegovih izmjena obuhvaća provođenje nadzora i edukacije članova Stranke u svim predstavničkim tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave u cilju aktiviranja što većeg broja stranačkih organizacija, osnivanje programskih savjeta, organizaciju stručnih savjeta stranke, jačanje unutarnje komunikacije kroz redovno obavještanje članstva o aktivnostima Stranke i organizaciju internih sastanaka, edukacija i radionica, razradu djelovanja Stranke na nacionalnoj razini, dopunu programa te izmjenu Statuta; za navedenu aktivnost planirano je 11.350,00 eura, i to za: rashode za zaposlene 8.600,00 eura i materijalne rashode (službena putovanja, usluge telefona, pošte i prijevoza, premije osiguranja i troškove reprezentacije) 2.750,00 eura. Redovite aktivnosti odnose se na održavanje redovitih i izvanrednih sjednica tijela Stranke, aktivnosti vijećnika Stranke u svim predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koordinaciju svih tijela Stranke s vijećnicima i članovima Stranke u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizaciju javnih tribina, konferencija za tisak i okruglih stolova u svrhu prezentiranja programskih aktivnosti Stranke, suradnju s drugim političkih organizacijama i udrugama; za navedenu aktivnost planirano je 22.000,00 eura, i to za: rashode za zaposlene 11.000,00 eura, materijalne rashode (službena putovanja, usluge telefona, pošte i prijevoza, usluge promidžbe i informiranja, intelektualne i osobne usluge, računalne usluge, uredski materijal, energija i troškove reprezentacije) 7.600,00 eura, rashode amortizacije 3.000,00 eura i rashode za donacije (pomoći) 400,00 eura. Za održavanje središnjeg ureda Stranke planirani su materijalni rashodi (usluge telefona, pošte i prijevoza, komunalne usluge, zakupnine i najamnine, uredski materijal, energija, sitni inventar) te financijski rashodi (bankarske usluge) u ukupnom iznosu od 5.450,00 eura. Godišnji program rada i njegove izmjene sadrže aktivnosti s planiranim rashodima prema vrsti, iznosima te izvorima financiranja.

Izveštaj o izvršenju Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2023. donijelo je Predsjedništvo Stranke na sjednici održanoj u siječnju 2024. Navedeno je, između ostalog, da je Financijski plan realiziran te su ostvareni prihodi u iznosu od 44.334,00 eura, rashodi u iznosu od 38.212,00 eura i višak prihoda u iznosu od 6.122,00 eura; sve aktivnosti realizirane su prema planiranom Godišnjem programu rada te su rashodi za financiranje aktivnosti iz općeg dijela Godišnjeg programa rada ostvareni u iznosu od 11.287,00 eura, redovnih aktivnosti u iznosu od 21.452,00 eura i za održavanje ureda Stranke u iznosu od 5.473,00 eura.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke uz Bilancu. Financijski izvještaji s priložima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. te njihove izmjene i Izvještaj o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023.) dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci nisu istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama (u dijelu koji se odnosi na pojedine vrste rashoda te stavke imovine, obveza i vlastitih izvora).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 44.333,79 eura, što je 399,85 eura ili 0,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 333,79 eura ili 0,8 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	43.718,84	44.333,79	101,4
2.	Drugi prihodi	215,10	0,00	-
	Ukupni prihodi	43.933,94	44.333,79	100,9

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni u iznosu od 44.333,79 eura (100,0 % ukupnih prihoda) odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje rada Stranke. Ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave.

Stranka ima 29 članova u predstavničkim tijelima 16 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u dvije županije, sedam gradova i sedam općina). Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sredstva tromjesečno doznačuju na račun Stranke.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 38.211,77 eura, što je 4.494,61 euro ili 10,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 588,23 eura ili 1,5 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	17.395,00	19.541,32	112,3
2.	Materijalni rashodi	21.707,21	15.546,43	71,6
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	238,90	506,61	212,1
2.2.	Drugi materijalni rashodi	21.468,31	15.039,82	70,1
3.	Rashodi amortizacije	2.211,92	2.397,15	108,4
4.	Financijski rashodi	322,79	301,87	93,5
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	0,00	400,00	-
6.	Drugi rashodi	1.069,46	25,00	2,3
	Ukupni rashodi	42.706,38	38.211,77	89,5
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	43.933,94	44.333,79	100,9
	Višak prihoda	1.227,56	6.122,02	498,7

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju rashodi za zaposlene u iznosu od 19.541,32 eura ili 51,1 % i materijalni rashodi u iznosu od 15.546,43 eura ili 40,7 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije, financijski rashodi, rashodi za donacije/pomoći i drugi) iznose 3.124,02 eura i čine 8,2 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, značajnije su smanjeni materijalni rashodi za 6.160,78 eura ili 28,4 %, s obzirom na to da u 2023. Stranka nije imala troškova vezanih za izborne aktivnosti. Također, značajnije su smanjeni i drugi rashodi za 1.044,46 eura ili 97,7 % jer je Stranka prethodne godine zbog stečaja otpisala potraživanja prema trgovačkom društvu. Nadalje, značajnije više su ostvareni rashodi za zaposlene za 2.146,32 eura ili 12,3 % zbog izmjene propisa koji se odnose na povećanje minimalne plaće.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 19.541,32 eura odnose se na rashode za brutoplaće za dva zaposlenika u iznosu od 13.415,06 eura te doprinose na plaću u iznosu od 6.126,26 eura. Visina plaće određena je ugovorima o radu zaključenim na neodređeno vrijeme i u brutoiznosima. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu s ugovorima o radu te propisima kojima je utvrđena minimalna plaća (u iznosu od 700,00 eura bruto), a obračun i uplata poreza i doprinosa iz plaće i na plaće obavljen je u skladu s propisima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje (za redovno poslovanje Stranke) ostvareni su u iznosu od 506,61 euro, a vrijednosno značajniji u iznosu od 447,94 eura odnose se na pretplatu na internetsko izdanje poslovnog portala.

Stranka je 12. ožujka 2023. sudjelovala na izborima za članove vijeća mjesnih odbora na području Grada Rijeke na temelju zaključenog koalicijskog sporazuma Stranke i Možemo! – političke platforme iz veljače 2023. Članove vijeća biraju građani s područja mjesnog odbora koji imaju biračko pravo, a Odluku o raspisivanju izbora za članove vijeća mjesnih odbora na području grada Rijeke donijelo je Gradsko vijeće Grada Rijeke u prosincu 2022. (Službene novine Grada Rijeke 16/22). Prema Konačnim rezultatima izbora, Stranka je osvojila pet mandata od ukupno 34 mjesna odbora. Prema pisanom obrazloženju, Stranka nije imala troškova vezanih za izbornu promidžbu.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi u iznosu od 15.039,82 eura odnose se na rashode za usluge u iznosu od 7.021,26 eura, rashode za materijal i energiju u iznosu od 3.888,26 eura (vrijednosno značajniji su rashodi za energiju u iznosu od 1.952,11 eura i gorivo u iznosu od 1.321,83 eura), ostale nespomenute materijalne rashode u iznosu od 2.678,57 eura (reprezentacija u iznosu od 2.461,04 eura i premije osiguranja u iznosu od 217,53 eura), naknade troškova zaposlenima (troškovi službenih putovanja) u iznosu od 1.394,22 eura i naknade volonterima u iznosu od 57,51 euro.

Rashodi za usluge u iznosu od 7.021,26 eura odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.818,37 eura (vrijednosno značajnije odnose se na računovodstvene usluge u iznosu od 1.800,00 eura), zakupnine i najamnine (za poslovni prostor u kojem se obavlja djelatnost Stranke na temelju Ugovora o zakupu koji je zaključen s Gradom Rijekom) u iznosu od 1.587,34 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 1.315,30 eura, druge usluge u iznosu od 1.016,23 eura (značajnije se odnose na usluge servisa službenog vozila u iznosu od 665,99 eura), računalne usluge u iznosu od 815,21 euro i komunalne usluge u iznosu od 468,81 euro.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije u iznosu od 2.397,15 eura odnose se na obračunanu amortizaciju na vozilo i opremu u vlasništvu Stranke. Amortizacija je obračunana u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi u iznosu od 301,87 eura odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi u iznosu od 25,00 eura odnose se na troškove opomene na zakašnjela plaćanja dobavljačima.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) u iznosu od 400,00 eura odnose se na donacije (pomoći) dane Boćarskom klubu Lovran na temelju odluke Predsjedništva Stranke iz ožujka 2023. Navedeni rashodi planirani su u Godišnjem programu rada i njegovim izmjenama za 2023.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2023. iznosi 6.122,02 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 19.616,19 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 25.738,21 euro.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 32.641,93 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	12.126,38	11.894,63	98,1
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	210,04	210,04	100,0
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	8.859,19	8.627,44	97,4
1.3.	Sitni inventar	3.057,15	3.057,15	100,0
2.	Financijska imovina	11.855,39	20.747,30	175,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	11.855,39	20.747,30	175,0
	Ukupno imovina	23.981,77	32.641,93	136,1
3.	Obveze	4.365,58	6.903,72	158,1
3.1.	Obveze za rashode	4.222,24	5.697,37	134,9
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	143,34	1.206,35	841,6
4.	Vlastiti izvori	19.616,19	25.738,21	131,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	23.981,77	32.641,93	136,1

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2023. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2023. za 8.660,16 eura ili 36,1 %. Vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na novac u banci i blagajni koji je veći za 8.891,91 euro ili 75,0 % te obveze koje su veće za 2.538,14 eura ili 58,1 % (povećane su obveze za zajmove zbog nabave mobilnih uređaja te obveze prema dobavljačima).

Nefinancijska imovina u iznosu od 11.894,63 eura odnosi se na proizvedenu dugotrajnu imovinu (uredska i računalna oprema te službeno vozilo) u iznosu od 8.627,44 eura, sitni inventar u iznosu od 3.057,15 eura te neproizvedenu dugotrajnu imovinu (licence) u iznosu od 210,04 eura.

Vrijednost financijske imovine u iznosu od 20.747,30 eura odnosi se na novčana sredstva na žiroračunima u iznosu od 19.123,58 eura (Stranka ima otvorena dva računa u dvije poslovne banke) i u blagajni u iznosu od 1.623,72 eura. Stranka koncem 2023. nema iskazanih potraživanja za prihode.

Obveze u iznosu od 6.903,72 eura odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 4.112,72 eura, obveze za zaposlene u iznosu od 1.584,65 eura (plaća za prosinac 2023.) te na obveze za kredite i zajmove (otplata mobilnih uređaja) u iznosu od 1.206,35 eura. Koncem 2023. dospjele obveze iznose 3.730,38 eura, a vrijednosno značajnije su prema fizičkoj osobi koja za Stranku obavlja računovodstvene poslove u iznosu od 3.375,36 eura i koje do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) nisu podmirene. Od dospjelih obveza do konca obavljanja revizije (srpanj 2024.) podmirene su obveze u iznosu od 5,31 euro.

Vlastiti izvori u iznosu od 25.738,21 euro odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 27. svibnja do 12. studenoga 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
6. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 56/23 i 143/23)
7. Statut (pročišćeni tekst, kolovoz 2014.)
8. Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. te njihove izmjene (prosinac 2022. i listopad 2023.)

9. Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima (veljača 2022.)
10. Procedura organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga (veljača 2022.)
11. Odluka o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica (prosinac 2023.)
12. Odluka o utvrđivanju procedure za plaćanje predujmom dobavljačima za nabavu roba, radova i usluga (prosinac 2023.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori. Obavljeni su razgovori s tajnikom Stranke i pribavljena obrazloženja u vezi s računovodstvenim poslovanjem. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, godišnji program rada, računovodstveno poslovanje (u dijelu poslovnih knjiga, evidentiranja/iskazivanja poslovnih događaja te popisa imovine i obveza) te financijske izvještaje.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbama članka 3., stavka 2. i članka 4., stavka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Nadalje, kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu; kontrolne aktivnosti moraju biti prikladne i pravodobne, a troškovi njihove uspostave ne smiju premašivati prihvatljivu razinu.

Računovodstvene poslove za Stranku obavlja fizička osoba registrirana za poslovne usluge (između ostalog, računovodstvene i knjigovodstvene poslove) na temelju ugovora o vođenju poslovnih knjiga zaključenog na neodređeno vrijeme. Ovjeravanje knjigovodstvenih isprava obavlja glavni tajnik Stranke. U veljači 2022. donesena je Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima i Procedura organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga. Također, u prosincu 2023. donesena je Odluka o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica i Odluka o utvrđivanju procedure za plaćanje predujmom dobavljačima za nabavu robe, radova i usluga.

U uvodnom dijelu navedenih procedura i odluka navedeno je da ih je donijelo Predsjedništvo Stranke, a procedure i odluke je potpisao glavni tajnik. Odredbom članka 41. Statuta utvrđeno je da glavni tajnik sudjeluje u pripremi rada tijela Stranke, koordinira rad općinskih, gradskih, regionalnih organizacija i rad regionalnih tajnika, zadužen je za unapređenje organizacijske strukture, organizira ostvarivanje materijalno-financijskog poslovanja u skladu sa zakonom i druge poslove.

Do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) Stranka nije Državnom uredu za reviziju dostavila zapisnike sa sjednica Predsjedništva iz kojih bi bilo vidljivo donošenje spomenutih unutarnjih akata. Nadalje, Statutom ni drugim unutarnjim aktom Stranke nije utvrđeno tko potpisuje odluke donesene na sjednicama Predsjedništva. Odredbama članaka 35. i 38. Statuta utvrđeno je, između ostalog, da sjednice Predsjedništva saziva predsjednik Stranke te provodi politiku Stranke u skladu s odlukama Nadzornog odbora i Predsjedništva Stranke.

Do prosinca 2023. korištenje poslovnih kartica nije bilo uređeno unutarnjim aktom. Stranka je u 2023., prema pisanom obrazloženju (iz srpnja 2024.), raspolagala s četiri poslovne kartice koju koriste predsjednik Stranke, glavni tajnik, predsjednik županijske organizacije te fizička osoba koja Stranci vodi poslovne knjige na temelju ugovora. Poslovnom karticom koja glasi na fizičku osobu koja Stranci vodi poslovne knjige i koja nije zaposlenik Stranke tijekom 2023. podignuta je gotovina sa žiroračuna u iznosu od 2.300,00 eura te su obavljena plaćanja pojedinih računa za reprezentaciju i nabavu uredskog materijala. U prosincu 2023. donesena je Odluka o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica, kojom je, između ostalog, utvrđeno da korištenje odnosno izdavanje poslovnih kreditnih kartica odobrava predsjednik Stranke, a koriste se za plaćanje kotizacija, nabavu literature, troškove putovanja, reprezentacije i drugo. Nadalje, utvrđeno je da svaka poslovna kreditna kartica ima svoj određeni limit trošenja i ne smije se koristiti za podizanje gotovinskog novca bez odluke glavnog tajnika Stranke. Spomenutom Odlukom nije utvrđeno s koliko poslovnih kartica Stranka raspolaže te tko ima pravo korištenja. Nadalje, Stranka nije unutarnjim aktom uredila tko ima pravo na korištenje sredstava reprezentacije te načine i uvjete korištenja sredstava za reprezentaciju (rashodi za reprezentaciju u 2023. u iznosu od 2.461,04 eura ostvareni su na temelju ispostavljenih računa na kojima nisu navedeni razlozi ugošćivanja, kao ni korisnici usluga).

Statutom također nije uređeno tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke. Prema odredbama članaka 41. i 44. Statuta, Nadzorni odbor usvaja financijski plan i financijski izvještaj, a tajnik Stranke organizira materijalno-financijsko poslovanje.

Stranka i nadalje nije u potpunosti uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola, a posljedica slabosti navedenog sustava su nepravilnosti i propusti vezani za planiranje, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola donošenjem unutarnjeg akta kojim će se urediti načini i uvjeti korištenja sredstava reprezentacije te izmjenom Odluke o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica utvrditi tko ima pravo korištenja poslovnih kartica, a sve u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke. Nadalje, preporučuje se Statutom ili drugim unutarnjim aktom utvrditi tko potpisuje odluke donesene na sjednicama Predsjedništva, kao i tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke.

- 1.2. *Stranka je prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola donošenjem unutarnjeg akta kojim će se urediti načini i uvjeti korištenja sredstava reprezentacije te izmjenom Odluke o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica utvrditi tko ima pravo korištenja poslovnih kartica, a sve u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke. Također, navodi da će na sljedećoj sjednici Skupštine koncem 2024. Statutom ili drugim unutarnjim aktom urediti tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke.*

2. Godišnji program rada

- 2.1. Godišnji program rada za 2023. donesen je na sjednici Predsjedništva u prosincu 2022., a njegove izmjene u listopadu 2023. (usvojen je na sjednicama Nadzornog odbora u veljači i listopadu 2023.).

Godišnji program rada i njegove izmjene sastoje se od općeg dijela, redovnih aktivnosti te održavanja središnjeg ureda Stranke. Za navedene aktivnosti izmjenama Godišnjeg programa rada planirana su sredstva u iznosu od 38.800,00 eura. Godišnji program rada i njegove izmjene sadrže aktivnosti s planiranim rashodima prema vrsti, iznosima te izvorima financiranja. Na svim računima na temelju kojih su ostvareni rashodi (za robu, usluge te nalozi za službeno putovanje) nisu navedene aktivnosti iz Godišnjeg programa rada za 2023. te je otežano praćenje ostvarenja rashoda po aktivnostima. Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, politička stranka ostvarena financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje na knjigovodstvenim ispravama (računima za robu i usluge te nalogima za službeno putovanje) navesti na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, što bi omogućilo kontrolu korištenja sredstava po aktivnostima utvrđenima godišnjim programom rada.

- 2.2. *Stranka je prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju na knjigovodstvenim ispravama (računima za robu i usluge te nalogima za službeno putovanje) navesti na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, što bi omogućilo kontrolu korištenja sredstava po aktivnostima utvrđenima godišnjim programom rada.*

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje.

– Poslovne knjige

Stranka vodi dnevnik i glavnu knjigu, a od pomoćnih knjiga vodi Knjigu ulaznih računa, Knjigu blagajne, Knjigu putnih naloga te Evidenciju korištenja službenog vozila (sadrži datum i vrijeme, relaciju, ime i prezime osobe koja koristi službeno vozilo, podatke o početnom i završnom stanju brojila te prijeđenoj kilometraži).

Ustrojena Evidencija korištenja službenog vozila (Stranka ima u vlasništvu jedno službeno vozilo te su rashodi za gorivo ostvareni u iznosu od 1.321,83 eura) nije potpuna jer u pojedinim slučajevima nije evidentirano korištenje službenog vozila. Osim navedenog, u 2023. glavnom tajniku Stranke (prema šest putnih naloga za službeno putovanje) isplaćena je naknada za korištenje privatnog vozila u službene svrhe u ukupnom iznosu od 715,77 eura, iako je prema evidenciji korištenja službeno vozilo bilo na raspolaganju, a Stranka ne raspolaže drugom dokumentacijom (putni nalog, odluka nadležnog tijela) iz koje bi bilo vidljivo da je navedeno vozilo u vrijeme njegova putovanja bilo zauzeto.

U navedenim putnim nalogima za službeno putovanje nije navedena vrsta prijevoznog sredstva koja se planira koristiti (službeno vozilo, privatno vozilo i drugo), a Stranka ne raspolaže drugom dokumentacijom iz koje bi bilo vidljivo da je ovlaštena osoba odobrila korištenje privatnog vozila u službene svrhe. U prosincu 2023. Stranka je donijela Odluku o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica, kojom je, između ostalog, utvrđeno korištenje službenog osobnog automobila uz obvezu ispunjavanja putnog radnog lista (za loko vožnju i službena putovanja), a korištenje privatnog osobnog automobila za službeno putovanje odobrava ovlaštena osoba.

Nadalje, tijekom 2023. u Knjizi ulaznih računa svakom ulaznom računu dodijeljen je broj, ali navedeni brojevi u pojedinim slučajevima nisu navedeni ili nisu istovjetni brojevima navedenim u opisu poslovnog događaja u glavnoj knjizi, što otežava kontrolu poslovnih događaja u glavnoj knjizi.

Prema odredbama članaka 7. i 15. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo propisano ovim Zakonom, između ostalog, temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Poslovne knjige vode se na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja.

Državni ured za reviziju nalaže uredno voditi evidenciju o korištenju službenog vozila te koristiti privatno vozilo u službene svrhe na temelju odobrenja ovlaštene osobe u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Odlukom o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama nisu evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani pojedini rashodi, imovina i obveze. Tako dio materijalnih rashoda (rashodi za zakup poslovnog prostora/račun za siječanj 2023. u iznosu od 112,50 eura te rashodi za komunalnu naknadu/račun za srpanj 2023. u iznosu od 6,48 eura) nije u poslovnim knjigama evidentiran ni u financijskim izvještajima iskazan prema računovodstvenom načelu nastanka događaja odnosno nije evidentiran na računu rashoda, a u 2023. su računi ispostavljeni i plaćeni putem žiroračuna Stranke (u poslovnim knjigama evidentirano je plaćanje i smanjenje obveze u navedenom iznosu). Zbog navedenog, ukupni rashodi i obveze su manje evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 118,98 eura. Također, u okviru rashoda za reprezentaciju, na temelju ispostavljenog računa evidentirana je nabava TV prijarnika u iznosu od 233,99 eura, umjesto na računu nefinancijske imovine kao sitni inventar, zbog čega je nefinancijska imovina manje evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima za 233,99 eura, dok su rashodi u jednakom iznosu više evidentirani i iskazani.

Nadalje, na računima imovine nisu evidentirana ni iskazana potraživanja za prihode po posebnim propisima (od jedne jedinice lokalne samouprave) u iznosu od 150,00 eura za 2023., kao ni potraživanja prema političkim strankama – koalicijskim partnerima, koja su prema završnom obračunu nakon održanih lokalnih izbora iz 2021. iznosila 2.069,81 euro te obveze u iznosu od 884,07 eura (navedena potraživanja i obveze nisu bili evidentirani ni iskazani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke ni prethodnih godina).

Zbog navedenog, potraživanja su manje evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima za 2.219,81 euro, a obveze za 884,07 eura.

Prema odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja. Odredbom članka 26., stavaka 1. i 2. navedenog Zakona, između ostalog, utvrđeno je da se rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja te se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Prema odredbama članaka 12., 16., 22. i 25. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, sitni inventar sastoji se od zaliha sitnog inventara i sitnog inventara u upotrebi; sitni inventar je dugotrajna materijalna imovina koja se zbog pojedinačne nabavne vrijednosti manje od 464,53 eura može pratiti izdvojeno od dugotrajne imovine u skupini računa 02; otpisuje se jednokratno stavljanjem u uporabu ili kalkulatивно razmjerno trošenju te se sitni inventar u upotrebi zadržava u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja. Financijska imovina se, između ostalog, sastoji i od potraživanja za prihode poslovanja, koja sadrže potraživanja: od kupaca, za članarine i članske doprinose, za prihode po posebnim propisima, za prihode od imovine te ostala nespomenuta potraživanja. Nadalje, obveze se, između ostalog, sastoje od obveza za rashode koje sadrže obveze koje se u trenutku nastanka priznaju kao rashod na računima skupine rashoda, a to su obveze za: zaposlene, materijalne rashode, financijske rashode, prikupljena sredstva pomoći, kazne i naknade šteta te ostale tekuće obveze.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati materijalne rashode uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Nadalje, nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati imovinu i obveze u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Pojedini rashodi i imovina nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, što je utjecalo na strukturu rashoda i imovine. Tako su troškovi za smještaj člana Stranke koji nije njezin zaposlenik (izdan je putni nalog) u iznosu od 42,34 eura evidentirani i iskazani na računu zakupnina umjesto na računu naknada ostalim osobama izvan radnog odnosa, a rashodi za pohranu podataka na internetu u iznosu od 16,25 eura na intelektualnim uslugama umjesto na računalnim uslugama. Nadalje, u okviru rashoda za reprezentaciju su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za nabavu TV prijarnika u iznosu od 233,99 eura umjesto na računu nefinancijske imovine kao sitni inventar.

Odredbama članaka 9. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacija. Raspored, sadržaj i primjena računa u računskom planu, između ostalog, propisani su Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Prema odredbi članka 6., stavka 1. spomenutog Pravilnika, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su bročane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode i imovinu na propisanim računima računskog plana za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Knjigovodstvene isprave (ulazni računi za reprezentaciju) u ukupnom iznosu od 2.461,04 eura na temelju kojih su u poslovnim knjigama evidentirani rashodi za reprezentaciju ne sadrže svrhu ugošćivanja ni podatke o korisnicima usluga reprezentacije. Također, plaćeni su troškovi prijevoza trajekta na otok Rab, i to za tri osobe i vozilo u iznosu od 78,34 eura, a putni nalog izdan je na jednog člana Stranke te za dvije osobe i vozilo u iznosu od 100,06 eura, a putni nalog je također izdan samo na jednog člana Stranke. Iz priloženih računa troškova prijevoza trajektom nije vidljivo koje su osobe uz člana Stranke bile na službenom putu, dok je u putnom nalogu kao izvješće sa službenog puta naveden sastanak s političkim opcijama. Nadalje, u poslovnim knjigama u 2023. evidentirana je imovina (dva mobilna uređaja) u iznosu od 5.199,20 eura bez priloženog računa. Tijekom obavljanja revizije (srpanj 2024.) Državnom uredu za reviziju dostavljen je predračun za nabavu mobilnih uređaja prema kojem je nabavljena navedena imovina u iznosu od 1.566,40 eura, a prema obrazloženju odgovorne osobe radi se o pogrešci kod knjiženja. Također su u poslovnim knjigama evidentirane obveze za zajmove u iznosu od 5.199,20 eura za navedene mobilne uređaje, za koje Stranka nema pripadajuću knjigovodstvenu dokumentaciju.

Stranka obavlja poslovanje gotovim novcem putem glavne blagajne. Tijekom 2023. isplaćeno je gotovog novca za troškove dnevnica u iznosu od 265,52 eura i za uporabu privatnog vozila u službene svrhe u iznosu od 773,28 eura te materijalne troškove u iznosu od 52,44 eura. Tijekom 2023. sastavljeno je devet blagajničkih izvještaja, šest blagajničkih uplatnica i šesnaest blagajničkih isplatnica. U glavnu blagajnu je sa žiroračuna tijekom 2023. uplaćeno 2.300,00 eura, a uz blagajničke uplatnice nisu priloženi nalozi za uplate u blagajnu i/ili drugi dokazi o podignutom novcu u kojem bi bila navedena svrha podizanja novca. Tijekom obavljanja revizije (rujan 2024.) Državnom uredu za reviziju su dostavljene potvrde o podizanju gotovine (od 1. siječnja do 31. prosinca 2023.) te je utvrđeno da je novac podizan sa žiroračuna putem poslovne kartice koja glasi na fizičku osobu koja Stranci vodi poslovne knjige i koja nije zaposlenik Stranke (korištenje poslovnih kartica je uređeno unutarnjim aktom, kojim nisu određene osobe koje mogu koristiti poslovne kartice). Nadalje, na blagajničkim isplatnicama nije opisana svrha isplate, već je samo naveden broj putnog naloga. Sve blagajničke uplatnice i isplatnice parafirao je likvidator, blagajnik i primatelj novčanih sredstava. Stranka zasebno odlaže blagajničke izvještaje, uplatnice i isplatnice od dokumentacije koja je bila temelj za isplatu (putni nalozi).

Tijekom 2023. ispostavljeno je jedanaest putnih naloga za službeno putovanje (devet za glavnog tajnika Stranke, jedan za predsjednika i jedan za predsjednika gradske organizacije) te su putem blagajne isplaćeni troškovi (dnevnice i troškovi korištenja privatnog vozila u službene svrhe) u ukupnom iznosu od 1.038,80 eura.

Obračun troškova službenih putovanja i isplata po putnim nalogima u svim slučajevima obavljena je isti dan kada su i ispostavljeni putni nalozi, iako su neka službena putovanja trajala više dana (između ostalog, za službeni put koji je trajao od 30. ožujka do 2. travnja 2023. isplata troškova dnevnica i korištenja privatnog vozila obavljena je 30. ožujka 2023.). Također, na ispostavljenim putnim nalogima za službeno putovanje nije navedena vrsta prijevoznog sredstva koja se planira koristiti (službeno vozilo, privatno vozilo i drugo); na svim putnim nalogima kao izvješće s obavljenog puta naveden je sastanak s političkim opcijama, a nijedan putni nalog ne sadrži poveznicu s aktivnostima iz Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2023.

Procedurom organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga (iz veljače 2022.), između ostalog, utvrđeno je da blagajničku dokumentaciju, podizanje i polaganje gotovog novca vodi glavni tajnik Stranke; kod ispostavljanja blagajničkih isprava treba voditi računa da na ispravi bude jasno vidljiva svrha uplate/isplate, da su isprave potpisane te da su imena i potpisi blagajnika i uplatitelja jasno vidljivi; isplate iz blagajne moraju se obavljati na temelju odobrenja za isplatu koje daje zakonski zastupnik Stranke (ili osoba koju on ovlasti) na temelju vjerodostojne dokumentacije. Putni nalozi moraju, između ostalog, sadržavati i način putovanja (osobni automobil, autobus i drugo), a obračun putnog naloga sastavlja se po povratku putnika s putovanja. Putnik je u obvezi podnijeti izvještaj s putovanja u kojem navodi ishod putovanja u nekoliko rečenica. Prema navedenoj Proceduri, nadzor nad blagajničkim poslovanjem provodi predsjednik Stranke i Nadzorni odbor. Stranka ne raspolaže dokumentacijom iz koje bi bilo vidljivo da je navedeni nadzor obavljen u 2023.

Prema odredbama članka 17., stavaka 1. do 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Odredbom članka 8., stavka 2. Pravilnika o porezu na dohodak, utvrđeno je, između ostalog, da se izdaci za službena putovanja obračunavaju na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, računi za parking, putne karate ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirenja izdataka. Odredbom članka 21., stavka 1. navedenog Pravilnika, utvrđeno je, između ostalog, da se primicima od nesamostalnog rada u naravi smatraju primici ostvareni u dobrima i uslugama bez naknade ili uz djelomičnu naknadu, te raznim darovima i ugošćenjima.

Ugošćenjima u smislu navedenog Pravilnika ne smatraju se ugošćenja predstavnika poslovnih partnera ako se na dokumentaciji o tim izdacima navede naziv poduzetnika čiji su predstavnici ugošćeni.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak, kao i pridržavati se donesene Procedure o organizaciji blagajničkog poslovanja i načinu odobravanja putnih naloga.

– Popis imovine i obveza

Predsjednik Stranke donio je u prosincu 2023. Odluku o godišnjem popisu imovine i obveza te imenovanju popisnih povjerenstva. Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit. Povjerenstvo je popisalo nefinancijsku imovinu (količinski i vrijednosno), sitni inventar, novčana sredstva na žiroračunima i u blagajni te obveze. Vrijednost opreme i prijevoznog sredstva utvrđena popisom razlikuje se od podataka evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima. Knjigovodstveno stanje opreme i prijevoznog sredstva u poslovnim knjigama iznosi 11.730,49 eura, u financijskim izvještajima je iskazano u iznosu od 8.627,44 eura, dok je popisana oprema i prijevozno sredstvo u vrijednosti od 12.017,07 eura (više za 286,58 eura od stanja evidentiranog u poslovnim knjigama te za 3.389,63 eura od vrijednosti iskazane u financijskim izvještajima). Zbog navedenog, knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stvarnim stanjem. Nadalje, nisu popisana potraživanja od jedinice lokalne samouprave za redovno financiranje rada Stranke u iznosu od 150,00 eura, kao ni sitni inventar (TV prijarnik) nabavljen u siječnju 2023. u iznosu od 233,99 eura. Obveze u ukupnom iznosu od 6.903,72 eura (prema dobavljačima u iznosu od 4.112,72 eura, zaposlenima u iznosu od 1.584,65 eura te za zajmove u iznosu od 1.206,35 eura) popisane su samo u ukupnom iznosu, ali ne i prema subjektima i pojedinačnim iznosima u cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Prema odredbama članaka 19. i 20. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Stranka je, između ostalog, dužna najmanje jednom godišnje i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, a podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim jedinicama.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 3.2. *U dijelu Očitovanja koji se odnosi na poslovne knjige, Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju te navodi da će u narednom razdoblju uredno voditi evidenciju o korištenju službenog vozila te koristiti privatno vozilo u službene svrhe na temelju odobrenja ovlaštene osobe u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Odlukom o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica.*

U vezi s evidentiranjem i iskazivanjem poslovnih događaja, Stranka je prihvatila naloge Državnog ureda za reviziju te navodi da će u narednom razdoblju u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati materijalne rashode uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja te iskazati imovinu i obveze u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

U vezi s iskazivanjem rashoda i imovine na propisanim računima računskog plana za neprofitne organizacije, Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju te navodi da će rashode i imovinu iskazivati u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

U vezi s troškovima za reprezentaciju, prijevoz trajektom, nabavom mobilnih uređaja, poslovanjem gotovim novcem putem blagajne i putnim nalozima Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak, kao i pridržavati se donesene Procedure o organizaciji blagajničkog poslovanja i načinu odobravanja putnih naloga.

U vezi s popisom imovine i obveza Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

4. Financijski izvještaji

- 4.1. Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke uz Bilancu. Financijski izvještaji s prilogima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. te njihove izmjene i Izvještaj o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023.) dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Pojedini podaci iskazani u Izvještaju o prihodima i rashodima te Bilanci na dan 31. prosinca 2023. nisu istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. U Izvještaju o prihodima i rashodima (u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju), rashodi za usluge su iskazani u iznosu od 7.527,87 eura, dok su u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu od 7.417,35 eura, što je 110,52 eura više od evidentiranih u poslovnim knjigama; rashodi za materijal i energiju su u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazani u iznosu od 3.888,26 eura, dok su u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu od 3.998,78 eura, što je 110,52 eura manje od evidentiranih u poslovnim knjigama; rashodi amortizacije su u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazani u iznosu od 2.397,15, dok su u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu od 2.926,93 eura, što je 529,78 eura manje od evidentiranih u poslovnim knjigama. Zbog navedenog, u Izvještaju o prihodima i rashodima su ukupni rashodi manje iskazani za 529,78 eura.

Nadalje, nefinancijska imovina je u Bilanci koncem 2023. iskazana u iznosu od 11.894,63 eura, a u poslovnim knjigama je evidentirana u iznosu od 14.997,71 euro, što je 3.103,08 eura manje od evidentiranih u poslovnim knjigama; obveze su u Bilanci koncem 2023. iskazane u iznosu od 6.903,72 eura, dok su u poslovnim knjigama evidentirane u iznosu od 10.535,92 eura, što je 3.632,20 eura manje od evidentiranih u poslovnim knjigama (razlika se odnosi na obveze za zajmove u zemlji); vlastiti izvori su u Bilanci koncem 2023. iskazani u iznosu od 25.738,21 euro, a u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu od 25.208,42 eura, što je 529,79 eura više od evidentiranih u poslovnim knjigama.

Odredbama članaka 8. i 28. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da je neprofitna organizacija dužna sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva, a financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti financijske izvještaje na način da pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 4.2. *Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju te navodi da će u narednom razdoblju sastaviti financijske izvještaje na način da pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog poslovanja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2023. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošlim revizijama, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošlih revizija i njihov status. Također, navodi se nalog čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2022.	P	Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola donošenjem akata u vezi s plaćanjem predujmom, korištenjem privatnog vozila u službene svrhe, a sve u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2023.	djelomično provedeno
2.		2022.	P	Statutom ili drugim unutarnjim aktom urediti tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke.	31. prosinca 2023.	nije provedeno
3.	Planiranje	2022.	P	U godišnjem programu rada, uz ciljeve i planirane aktivnosti, navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvoru financiranja, kako bi se omogućilo učinkovito upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	31. prosinca 2023.	provedeno
4.	Računovodstveno poslovanje	2022.	N	Poslovne knjige ustrojiti i voditi u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2023.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
5.		2021.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prihode (sredstva koja su kandidati za gradonačelnike, općinske načelnike i župane koje je Stranka predložila uplatili na redovni račun Stranke nakon okončanja izbora) te rashode (sredstva koja je Stranka uplatila na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe spomenutih kandidata koje je predložila za gradonačelnike, općinske načelnike i župane) na odgovarajućim računima računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2023.	nije primjenjivo
6.		2021. 2022.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanja i obveze te poslovne promjene evidentirati na temelju nastanka poslovnog događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	31. prosinca 2023.	djelomično provedeno
7.		2022.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode i potraživanja za predujmove na odgovarajućim računima računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	31. prosinca 2023.	djelomično provedeno
8.		2022.	N	Poslovne događaje evidentirati u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kao i pridržavati se donesene Procedure o organizaciji blagajničkog poslovanja i načinu odobravanja putnih naloga.	31. prosinca 2023.	nije provedeno
9.		2022.	P	Unutarnjim aktom urediti korištenje poslovnih kartica.	31. prosinca 2023.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
10.		2022.	N	Popis imovine i obveza obaviti u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2023.	nije provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuke koji su djelomično provedeni te naloga koji nije primjenjiv daje se u nastavku.

- Iako je Stranka donijela Odluku o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica i Odluku o utvrđivanju procedure za plaćanje predujmom dobavljačima za nabavu robe, radova i usluga, i nadalje nije u potpunosti uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola. (redni broj 1.)
- Ustrojena je i vođena Evidencija korištenja službenog vozila (sadrži datum i vrijeme, relaciju, ime i prezime osobe koja koristi službeno vozilo, podatke o početnom i završnom stanju brojila te prijeđenoj kilometraži). Ustrojena Evidencija korištenja službenog vozila nije potpuna jer u pojedinim slučajevima nije evidentirano korištenje službenog vozila. Tijekom 2023. i nadalje brojevi iz Knjige ulaznih računa u pojedinim slučajevima nisu navedeni ili nisu istovjetni brojevima navedenim u opisu poslovnog događaja u glavnoj knjizi, što otežava kontrolu poslovnih događaja u glavnoj knjizi. (redni broj 4.)
- U 2023. Stranka je sudjelovala u izbornim aktivnostima za članove vijeća mjesnih odbora, ali nije ostvarila prihode i rashode vezane za izbornu promidžbu. (redni broj 5.)
- Poslovne promjene (u dijelu koji se odnosi na rashode za službena putovanja) evidentirane su u poslovnim knjigama prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, ali potraživanja (za prihode od jedinice lokalne samouprave i koalicijskih partnera) te obveze prema koalicijskim partnerima nisu evidentirane u poslovnim knjigama ni iskazane u financijskim izvještajima. (redni broj 6.)
- U 2023. Stranka nije plaćala predujmom te nema evidentirana ni iskazana potraživanja za predujmove. Međutim, pojedini rashodi (za troškove smještaja člana Stranke, računalne usluge te nabavu TV prijamnika) u ukupnom iznosu od 292,58 eura i nadalje nisu u poslovnim knjigama evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije. (redni broj 7.)

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. *Stranka je potvrdila status naloga i preporuka naveden u točki provedba naloga i preporuka.*